

“SARUNAS PAR GRĀMATĀM TIEM, KAM PĀRI 16”

Atzīmējot Starptautisko jaunatnes dienu, kas ik gadu svinama 12.augustā, vēlējamies to saistīt ar grāmatām jauniešiem, kuri ir vēlinajā pusaudžu vecumā jeb nule izauguši no tā. Vidusskolas vecuma un vecākiem cilvēkiem. Šīs vecuma grupas jauniešiem īpaši iesakām ielūkoties bibliotēkas pieaugušo lasītāju plauktos. Bet lai vieglāk atrastu un iepazītos ar aizraujošu literatūru, esam piemeklējuši atbilstošas grāmatas, kas līdz augusta beigām skatāmas izstādē “Grāmatas tiem, kam pāri 16”. Te varēsiet atrast sev tīkamu jauniešu daiļliteratūru ar psiholoģijas elementiem, fantāzijas literatūru, grāmatas par cittautiešu dzīvi emigrācijā un grāmatas par problēmām ar kurām saskaras vecāko klašu skolēni un jaunieši.

Lai dalītos iespaidos par to, kas ir grāmatas jaunatnei un kā tās mūs iespaidojušas, bijām aicinājušas ciemos jaunos pieaugušos (young adults). Ar savu pieredzi jauniešu grāmatu lasīšanā dalījās Ance – uzņēmuma Latvijas Grāmata mārketinga vadītāja, ļoti aktīva lomu spēļu dalībniece un grāmatu mīlotāja. Viņa atzina, ka agrajā jaunībā aizrāvusies ar Ērika Marijas Remarka grāmatām, bet starp šī brīža aktuālākajām grāmatām viņa min Delfines de Vigānas “No un es”, Elizabetes Gilbertas “Meiteņu pilsēta”, Meta Heiga “Pusnakts bibliotēka” un citas. Sarunu turpināt palīdzēja Pierīgas reģiona Mazpulku koordinatore Zane Miķelsone, kas stāstīja par savu darbu šajā organizācijā un tās uzdevumiem. Ar pieredzēto

esot mazpulcēnam dalījās arī Līva. Viņas bērniņas visu laiku mīļākā grāmata bijusi Otrīda Preislera “Laupītājs Hocenplocs”. Mūsu novada jaunieši tika aicināti iesaistīties mazpulku darbībā kā brīvprātīgie. Abām meitenēm jautājām arī par viņu mīļāko grāmatu. Te izskanēja Astrīdas Lindgrēnes “Ronjas, laupītāja meitas” grāmatas nosaukums. Šī gan ir grāmata bērniem, bet kā sacīja Zane – pārlasāma un aktuāla visu vecumu jauniešiem. Ar savu lasīšanas pieredzi dalījās Stopiņu pagasta jaunatnes lietu speciāliste Egija Kļaviņa. Viņa iesaka Suadas grāmatu “Sadedzināta dzīva”, kas iespējams, derēs tiem jauniešiem, kuri pārsnieguši šo – 16 gadu vecumu. Par austrumu kultūras uzskatiem, ģimeni un citiem cilvēciskiem jautājumiem. Paldies arī citiem jauniešiem, kas dalījās ar atbildēm jautājumos, kas skar jauniešu literatūru.

Mēģinājām izprast, kas tieši varētu būt grāmatas jaunatnei un kādas grāmatas vēlamies lasīt turpmāk. Un nonācām pie secinājuma, ka ir jaunieši, kas labprāt lasa saturiski viedas, nopietnas grāmatas, nereti, skolas literatūras skolotāju ieteiktas. Neizpaliek vēlme lasīt biogrāfijas. Jauniešiem cieņā ir audiogrāmatas, kuras var klausīties gan darot darbiņus, gan esot mājās, gan braucot uz riteņa. Ance sacīja, ka jauniešu dzīvē un grāmatā, kā pieaugšanas motīvs dominē tas, ka “kamēr, tu esi bērns – viss ir par tevi. Par tevi parūpējas un jāmacās saprast tikai sevi un jāuzticas vecākiem, ka viņi tev pateiks, kā to pareizi izdarīt. Tad, kad Tu esi pusaudzis un jauns pieaugušais, notiek izrāvieni, kurā tev ir strauji jāaudzē empātija. Tev ir strauji jālaužas ārā no tā, ka tu vairs neesi par sevi. Tev ir jāsaprot citi cilvēki. Jāiemācās sajūst viņu sāpes, sajūst viņu priekus.” Ar šo empātijas audzēšanu saistīts arī grāmatu saturs.

Ulbrokas bibliotēkas vadītāja dalījās ar iespaidiem par nesen lasītajām Janas Vagneres grāmatām “Vongezers” un “Dzīvi cilvēki”, atzīmējot, ka mīļākā bērniņas grāmata ir “Kaķīša dzirnaviņas”. Un, vēlreiz minot, ka šī empātija, līdzjūtība, mīlestība ir ļoti svarīgas tēmas. Šobrīd esam paguruši, apjukuši un neziņā ar sevi. Jana Vagnere tieši trāpījusi šīsdienas realitātē. Par dzīvi šobrīd un līdzatbildības momentu starp dzīvajiem. Par cerību un izdzīvošanas instinktu, kad ierastās pasaules vairs nav.

Noslēgumā piedāvājam ieskatīties grāmatu izstādē. Iesakām arī izmantot tās jauniešu vecumam domātas grāmatas, kas rodamas 3TD bibliotēkā par brīvu. Arīdzan grāmatas, kas iekļautas Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas grāmatu klāstā. Īpaši atzīmējam bibliotēkas jauniešu grāmatas angļu valodā! Aicinām jauniešus nākt uz

Ulbrokas bibliotēku un izvēlēties savam vecumam piemērotu literatūru, kā arī vienkārši apmainīties ar domām par izlasīto.

Noslēgums vai kaut kā jauns sākums pateikts mūsu vieses vārdiem “Grāmatas ir veldzējums!”

Pasākuma videoieraksti skatāmi [Ulbrokas bibliotēkas Facebook lapā](#)

Sarunas idejas autore un norises vadītāja Ieva Mūrniece

Ulbrokas bibliotēkas bibliogrāfe

2021. gada 17. augusts